

**Brüssel, 17. detsember 2024
(OR. en)**

17000/24

**ECOFIN 1509
FIN 1134
UEM 486**

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Euroopa Kontrollikoja eriaruanded 13/2024, 14/2024 ja 22/2024 – Nõukogu järeldused (17. detsember 2024)

Delegatsioonidele edastatakse nõukogu 17. detsembri 2024. aasta istungil (üldasjad) heaks kiidetud nõukogu järeldused, mis käsitlevad Euroopa Kontrollikoja eriaruandeid 13/2024, 14/2024 ja 22/2024.

Nõukogu järeldused, mis käsitlevad Euroopa Kontrollikoja eriaruandeid

13/2024 „Taaste- ja vastupidavusrahastu vahendite kasutamine – Kavandatust aeglasem edenemine tähendab riske meetmete lõpuleviimisel ja seega ka taaste- ja vastupidavusrahastu eesmärkide saavutamisel“,

14/2024 „Rohepööre – taaste- ja vastupidavusrahastu panus on ebaselge“ ja

22/2024 „Topeltrahastamine ELi eelarvest – Kontrollisüsteemides puuduvad olulised elemendid, et leevendada suurenenud riski, mis tuleneb taaste- ja vastupidavusrahastu kuludega sidumata rahastamismudelitest“

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

1. PEAB TERVITATAVAKS Euroopa Kontrollikoja (edaspidi „kontrollikoda“) eriaruannete 13/2024, 14/2024 ja 22/2024 avaldamist; TULETAB MEELDE, et liidu kõigi tulude ja kulude raamatupidamiskontode kontrollimine on aluslepingutega antud kontrollikoja, ning RÕHUTAB kontrollikoja rolli liidu finantshuvide kaitsmisel;
2. MÄRGIB, et eriaruandele 13/2024 vastav kontrollikoja audit hõlmas ajavahemikku 2021. aasta veebruarist kuni 2023. aasta lõpuni ning selle käigus vaadati läbi taaste- ja vastupidavusrahastu ülesehitus ja rakendamine, et hinnata, kas: 1) taaste- ja vastupidavusrahastu vahendid maksti välja kavakohaselt, 2) liikmesriikide ja komisjoni võetud meetmed on taganud rahaliste vahendite kavandatud kasutamise, 3) taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamise teises pooles on esinenud raskusi seoses vahendite kasutamise ja meetmete lõpuleviimisega;

3. MÄRGIB lisaks, et eriaruandele 14/2024 vastav kontrollikoja audit hõlmas ajavahemikku 2021. aasta veebruarist kuni 2024. aasta veebruarini ning selle käigus hinnati, kas taaste- ja vastupidavusrahastu ning taaste- ja vastupidavuskavade ülesehitus ja elluviimine aitavad rohepöördele tõhusalt kaasa;
4. MÄRGIB, et eriaruandele 22/2024 vastav kontrollikoja audit hõlmas ühtekuuluvusvahendite ja Euroopa ühendamise rahastu perioode 2014–2020 ja 2021–2027 ning taaste- ja vastupidavusrahastu toetuste komponenti perioodil 2021. aasta veebruarist kuni 2024. aasta veebruarini, ning et kontrollikoda uuris, kas: 1) õigusraamistikus on selgelt määratletud taaste- ja vastupidavusrahastu kuludega sidumata rahastamise mudelis esineda võiva topeltrahastamise mõiste; 2) komisjon ja liikmesriigid olid kehtestanud ja rakendanud piisava korra topeltrahastamise vältimiseks; 3) valitud liikmesriigid olid loonud ja rakendanud asjakohased süsteemid topeltrahastamise avastamiseks ja kõrvaldamiseks; 4) komisjonil olid olemas usaldusväärsed süsteemid, mis andsid piisava kindluse topeltrahastamise puudumise kohta;
5. VÕTAB TEADMISEKS kontrollikoja nendes eriaruannetes esitatud tähelepanekud ja soovitused;

6. TULETAB MEELDE, et taaste- ja vastupidavusrahastu ülesehitus nõuab, et liikmesriigid täidaksid enne iga maksetaotluse esitamist maksega seotud eesmärgid ja sihid; RÕHUTAB seetõttu, et maksetaotluste esitamise kuupäevad ei kajasta täielikult taaste- ja vastupidavuskavade rakendamisel tehtud edusamme; MÄRGIB, et 1. märtsil 2023 jõustus määrus (EL) 2023/435,¹ mille eesmärk on toetada investeeringuid ja reforme energiavarustuse mitmekesistamiseks ning liidu energiasüsteemi vastupanuvõime, turvalisuse ja kestlikkuse suurendamiseks ning mille tulemusel muudeti 2023. aasta jooksul enamiku liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavasid, et lisada sellesse REPowerEU peatükid; TÕDEB, et taaste- ja vastupidavusrahastu vahendite väljamaksed liikmesriikidele on pärast nende läbivaatamiste lõpuleviimist kiirenenud, kuigi liikmesriikides on olukord erinev;
7. TOONITAB, et taaste- ja vastupidavusrahastu on tulemuspõhine vahend, mille maksed on seotud eesmärkide ja sihtide rahuldava täitmisega ega ole seotud tegelike kuludega; RÕHUTAB seetõttu, et määrusega (EL) 2021/241 (taaste- ja vastupidavusrahastu määrus)² ei kontrollita makseid liikmesriikide või lõplike vahendite saajate tegelikult kantud kulude üle ega nähta ette kantud kulude järelhindamist;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. veebruari 2023. aasta määrus (EL) 2023/435, millega muudetakse määrust (EL) 2021/241 riiklike taaste- ja vastupidavuskavade REPowerEU peatükkide osas ning määrusi (EL) nr 1303/2013, (EL) 2021/1060 ja (EL) 2021/1755 ning direktiivi 2003/87/EÜ.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu.

8. VÕTAB TEADMISEKS komisjoni vastused kontrollikoja tähelepanekutele ja soovitudele ning VÕTAB TEADMISEKS komisjoni seisukoha, et mitmed neist soovitud lähevad taaste- ja vastupidavusrahastu määruse sätetest kaugemale; TOONITAB, kui oluline on institutsioonide vaheline koostöö, et saavutada rakendamise hõlbustamiseks ühine arusaam õigusraamistikust;
9. LEIAB, et kontrollikoja järeldused ja soovitud pakuvad kasulikku teavet võimalike tulevaste vahendite väljatöötamiseks; ON siiski ARVAMUSEL, et need järeldused ja soovitud ei tohiks mõjutada tulevasi arutelusid järgmise mitmeaastase finantsraamistiku üle;
10. MÄRGIB, et rahastu rakendamisega kaasneb liikmesriikides märkimisväärne halduskoormus; JULGUSTAB komisjoni jätkama taaste- ja vastupidavuskavade rakendamise jälgimist ning andma liikmesriikidele vajaduse korral suuniseid allesjäänud ebakindlusteguritega tegelemiseks; KUTSUB komisjoni ÜLES tegema tihedas koostöös liikmesriikidega ka edaspidi kindlaks konkreetsed viisid, kuidas määruse (EL) 2021/241 raames lihtsustada aruandlusprotsessi, vältida dubleerimist ja vähendada vahendi rakendamisega seonduvat haldusalast tööd, tagades seejuures liidu finantshuvide asjakohase kaitse;
11. KINNITAB TAAS, kui oluline on keskenduda liikmesriikide riiklike taaste- ja vastupidavuskavade ja nende REPowerEU peatükkide kiirele rakendamisele kooskõlas kehtiva õigusraamistikuga.